

Halden kommune

Juridisk

Kommunaldepartementet
PB 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
2010/2875-6

Arkivkode:
010

Saksbehandler:
Sven Stranger,

Dato:
20.08.2012

— Utsatt høringsfrist: Forslag til endring av valgloven.

Viser til høringsbrev 4. mai 2012, samt henstilling om svar i e-post 17.08.12.

Vi har gått gjennom høringsutkastets kapitel 7 om forslag til endringer i innenriks forhåndstemmegivning.

Halden kommune støtter endringsforslagene, og mener at de i praksis også vil være gjennomførbare. Mange velgere har spørsmål om dagens forhåndsstemmesystem og forholdet til kravet om hemmelig valg. Noen få velgere har også etter inngående forklaring fra oss besluttet seg for ikke å avgive stemme.

Forslaget om at «egne velgere» nå kan stemme rett i urne uten omslag vil derfor avhjelpe dette forklarings- og tillitsproblemet betraktelig. Hovedtyngden av de innkomne forhåndsstemmer hos oss er nettopp stemmer fra egne velgere.

Vi støtter i denne sammenheng også forslaget utfra de samme hensyn om at stemmeseddelkonvoluten – der den fremdeles skal brukes – heretter skal være selvklebende og skal limes igjen av velger selv.

Vi har også notert oss at man for sikkerhets skyld åpner for å ta i mot stemmer i konvolutt ved datastopp. Dette er viktig idet man alltid får slike driftsstopp, og gjerne i nettopp hektiske perioder på forhåndsstemmemottaket.

En ulempe ved forslaget blir selvsagt at forhåndsstemmemottakerne får et nytt uopprettelig feilproblem fordi utenbys velgeres stemmeseddel (i et hektisk stemmemottak ved menneskelig feil) fort kan havne i egne forhåndsstemmer urnen. I denne sammenheng er vi også enig i at innføringen av et minimumskrav om at minst to stemmemottakere da alltid skal være til stede ved forhåndsstemmegivningen, vil øke muligheten for at slike feil ikke skal oppstå, samt at det sikrer tilliten og beskytter valgfunksjonærene mot mistenkliggjøring.

For Halden kommune vil et slikt statlig pålegg minst utgjøre økte personalkostnader ved valggjennomføringen tilsvarende ett månedsværk. Ressursene vi i dag bruker til godkjenningen i ettertid er kun ca. 2 dagsverk til sammen – merbelastningen vil således her bli betydelig og vi er

på dette punktet ikke enig i den vurdering som gjøres i høringsnotatets pkt. 7.4.2 om at dette antas å måtte gå opp i opp. Det legges til grunn at Staten ovenfor kommunesektoren inndekker denne evt. lovpålagte påkningen i arbeids-oppgaver/kostnader.

Avslutningsvis peker vi på at forslagene i sin alminnelig må antas å være enda ett skritt for å få økt valgdeltakelsen, og herunder å gjøre det enda mer «normalt» å forhåndsstemme. Vår erfaring er at stor deltagelse til forhåndsstemmegivningen ikke nødvendigvis innebærer økt total valgdeltakelse. Forhåndsstemmegivning har således blitt en vanlig måte å stemme på «for å bli ferdig med det» uavhengig av om man er eller ikke er i sin hjemkommune på valgdagen.

Vi syns derfor det er viktig å poengtere at «normalmåten» å stemme på fremdeles bør være å stemme på valgtinget. Mediedekningen og den rikspolitiske og lokalpolitiske debatt bygger opp til klimaks på valgdagen – noe som er viktig for den almene interessen for politikk og dermed for vårt demokrati.

Grunnen til lav valgdeltakelse er vel også at man ikke vet hva man skal stemme på. Det ville være uheldig om partiledederdebatten fredag kveld og valgkampen i gågatene lørdag til slutt ble nærmest overflødig fordi et stort flertall allerede har bestemt seg og avgitt sin stemme «for å bli ferdig med det». Selv om man nærmest kan få like enkle og sikre prosesser for velger mht. om man avgir forhåndsstemme eller valgtingsstemme, er det således mange egenverdier ved valgtingsdagene som må anses som umistelige.

Med hilsen

Sven Stranger
Fagleder jur/valgstyresekr.

Kopi til:
Martin Vik
Thor Edquist

Politisk sekretariat
Ordføreren